RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich
Janusz KOCHANOWSKI

RPO-593492-II/08/JML

00-090 Warszawa Tel. centr. 0-22 551 77 00
Al. Solidarności 77 Fax 0-22 827 64 53

Warszawa, 17/02/2009

Pan
Donald Tusk
Prezes Rady Ministrów

Wielce Szanowny Panie Premierze,

Otrzymałem pismo p. Sławomira Karpińskiego, pełnomocnika Stowarzyszenia „Solidarność Walcząca", w którym zwrócił się do mnie z prośbą o wsparcie działań postulujących nowelizację ustawy z dnia 23 lutego 1991r. o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego - dalej: ustawa lutowa, w zakresie m.in. określenia w art. 8 ust. 2c ustawy rocznego terminu, od dnia wejścia w życie ustawy z dnia 19 września 2007 r. o zmianie ustawy o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego (Dz. U. Nr 191, poz. 1372), do składania żądań o odszkodowanie za poniesioną szkodę i zadośćuczynienie za doznaną krzywdę wynikłe z wykonania decyzji o internowaniu w związku z wprowadzeniem w dniu 13 grudnia 198Ir. w Polsce stanu wojennego.

Z załączonego przez p. Sławomira Karpińskiego pisma Dyrektora Departamentu Legislacyjno - Prawnego Ministerstwa Sprawiedliwości skierowanego do Pana Kornela Morawieckiego, Przewodniczącego Stowarzyszenia „Solidarność Walcząca" wynika, iż w ocenie Ministerstwa określony w powyższym przepisie termin dochodzenia roszczeń jest

terminem przedawnienia w rozumieniu art. 117 § 1 Kodeksu cywilnego, ze wszystkimi tego konsekwencjami określonymi w tym Kodeksie.

Należy zauważyć, iż w istocie przepis art. 11 omawianej ustawy nie przewiduje przedawnienia roszczeń o odszkodowanie i zadośćuczynienie, w tym osób pozbawionych wolności bez przeprowadzenia zakończonego orzeczeniem postępowania. Odmienna sytuacja prawna ma miejsce w odniesieniu do osób internowanych - a zatem pozbawionych wolności - w związku z wprowadzeniem stanu wojennego.

Wprowadzony w art. 8 ust. 2c ustawy lutowej termin różnicuje zatem w powyższej materii dwie grupy represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego bez określenia szczegółowych kryteriów znajdujących oparcie w racjonalnych i przekonujących argumentach, co w świetle orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego może stanowić naruszenie zasady równości wyrażonej w art. 32 ust 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej

Wypada przy tym wskazać, iż przesłanką nowelizacji ustawy lutowej, jak wynika z uzasadnienia poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego, stanowiło założenie, iż dotychczasowy stan prawny był nie do pogodzenia z zasadą sprawiedliwości społecznej i między innymi argument, iż: cyt. „Oczywisty jest bowiem fakt, że osoby dotknięte w czasach PRL represjami za działalność opozycyjną walczyły z dużym poświęceniem o suwerenność Polski i poszanowanie praw człowieka".

Mając na względzie przedstawione racje, uprzejmie proszę Pana Premiera o rozważenie zainicjowania stosownych działań legislacyjnych.